

Krutbrännaren

Nr 1 • 2003 • Årg. 12

ÖLANDS BOTANISKA FÖRENING

Krutbrännaren

Årgång 12, 2003 nr. 1.

ISSN 1103-2839

Tidskriften utges av Ölands Botaniska Förening och utkommer med fyra nummer per år.

Medlemsavgiften för 2003 är 80:- och för familjemedlemmar 10:- (för i utlandet bosatta dock 110:-). Beloppet sättes in på föreningens postgironummer 636 59 31-2. Medlemmar erhåller tidskriften *Krutbrännaren*. För endast prenumeration är avgiften 110:-. Äldre nummer av tidskriften kan beställas från Thomas Gunnarsson till ett pris av 25:- per nummer.

Redaktionen består av Thomas Gunnarsson (red.) och Håkan Lundkvist (ansv. utg.).

Manuskript och synpunkter skickas till Thomas Gunnarsson (adress se nedan).

Adressändringar och frågor om distribution tillskrives Thomas Gunnarsson (adress se nedan).

Föreningsärenden och frågor därom kan tillskrivas någon ur styrelsen:

Ulla-Britt Andersson (ordf.)
Kummelvägen 12, 386 92 Färjestaden.
Tel. 0485 / 332 24 E-post: se Thomas Gunnarsson

Tommy Knutsson (v.ordf.)
Ned. Västerstad 111, 380 62 Mörbylånga.
Tel. 0485 / 420 14

E-post: tommy.knutsson@mailbox.hogia.net

Thomas Gunnarsson (sekr.)
Kummelvägen 12, 386 92 Färjestaden.
Tel. 0485 / 332 24

E-post: thomasgu@algonet.se

Björn Folkesson (kassör)
Jämjö, 387 93 Borgholm.

Tel. 0485 / 56 01 47
E-post: bjorn.folkesson@hs.lrf.se

"Ölands svampflora"

Ett pågående projekt där vi försöker kartlägga svampfloran på Öland. Avsikten är att få fram så kompletta sockenfloror som möjligt för att därigenom få en bild över arternas utbredning och frekvens. Är du intresserad så skriv eller ring till Tommy Knutsson.

Keneth Erlandsson
Fatabursvägen 11 A, 393 53 Kalmar.
Tel. 0480 / 198 46

Elna Hultqvist
Slottgatan 23, 387 32 Borgholm.
Tel. 0485 / 106 24 E-post: elna.hultqvist@swipnet.se

Thomas Johansson
Jutnabbevägen 19, 392 36 Kalmar
Tel. 0480 / 695 79

E-post: johansson.thomas@telia.com

Håkan Lundkvist
Frösslunda 3080, 380 62 Mörbylånga.
Tel. 0485 / 440 83 E-post: hakan.lundkvist@telia.com

Helena Lager
St. Bunneby 3024, 380 62 Mörbylånga.
Tel. 0485/440 69

E-post: helena.lager@home.se

Projekt Ölands hotade växter

Hjälp oss inventera sällsynta och hotade växter på Öland. Vill du ha en aktuell rödlista, eller äldre fynduppgifter som behöver kontrolleras skriv eller ring till Thomas Gunnarsson.

Omslagsbild: Martorn *Eryngium maritimum*. Illustration ur Mossberg & Rydberg "Alla Sveriges fridlysta växter"

Omslagets baksida: Storviol *Viola elatior*. Illustration ur J. Lid "Norsk og Svensk Flora"

Floraväktarrapport 2002 Ölands botaniska förening

av Ulla-Britt Andersson & Thomas Gunnarsson

Hotkategori Akut hotad CR*Finlost* *Bromus lepidus*

Svårbestämd art, skiljs i fält från luddlosta genom att vara klenare, mer ljusgrön och med ett ax som är tydligt randigt. Sjalva ytteragnen är grön med en bred vit hinnkant, hinnkanten har en mycket skarp vinkel. Med mätlupp kan man konstatera att ytteragnens längd ej överstiger 6,5 mm. Inskärningen i ytteragnens topp når ner till borstets fästpunkt och den mogna frukten är lika lång som ytteragnen. Arten har två aktuella fynd på Öland i Högsrum socken upptäckta 1993; Karum by 400 m öst Kvarnbacken och 700 m NO Kvarnbacken. Arten är eftersökt inom området senast år 2000 utan att återfinnas. Framtiden för arten på Öland är oviss.

Röllikesnyltrot *Orobanche purpurea*

Omisskännlig art som i Sverige bara är funnen på Öland där den alltid parasiterar på rölleka *Achillea millefolium*. Årets fynd på Öland 2002 kategori kärlväxter, torde vara den nyupptäckta lokalen för arten i Böda socken se Krutbrännaren 3-4 (11) 2002.

Böda socken

Naturtomtmark 2002 11 ex.

Högsrum socken

Tomtmark upptäckt 1978, utvecklingen under åren se nedanstående tabell. De senaste åren har botaniska föreningen utfört rövning på lokalen men trots detta är trenden dystert, både igenväxning och en ökad beskuggning har lett till att värdväxten inte längre trivs på lokalen. Under året skedde på försök en utsädd av frö från rölleka från en närbelägen lokal.

1978	1980	1984	1985	1991	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
50	1	6	6	finns	finns	5	0	4	7	12	4			
1	1	0												

Glömminge socken

Åkerren upptäckt 1924 (primärfynd för arten i Sverige), fanns på lokalen fram till 1945. Återfunnen 1978 med 2 ex, 1980 1 ex. Eftersökt på lokalen senast 1998 utan återfynd, troligen utgången med tanke på hur lokalen har utvecklats.

Nålkörvel *Scandix pecten-veneris*

Arten är en flockblomstrig växt, lågvuxen med en karakteristisk frukt. Frukten har en kort fröbärande del men ett spröt som kan bli 5-6 cm långt. Liksom andra åkerogräs är den hårt trängd i det moderna lantbruket, i dagsläget finns i Sverige endast fynd från Öland och Gotland. Att man kan göra nyfynd av arten har Kenneth Erlandsson visat genom sina fynd från Persnäs och Källa socknar. Förutom årets fynd finns aktuella lokaler i Långlöt socken (4) och Sandby socken (2).

Persnäs socken

Två lokaler upptäckta 2002 med 410 respektive 30 ex, första fyndet i socknen sedan 1935.

Källa socken

2000	2001	2002
100	500	50

Gräsgård socken

1985	1991	1992	1993	1995	1996	2000	2002
riklig	100-1 000	fåtalig	fåtalig	3	>50	fåtalig	2

Silvertiol *Viola alba*

Ännu en art med kända förekomster enbart på Öland, de enda i norra Europa. Arten är lätt igenkänd på sina vita blommor som är vällyktande, den har utlöpare som ej slår rot och bladen är tätt ludna. Största hotet mot silvertiolen är hybridisering med främst lukvtiol *Viola odorata* och buskviol *V. hirta*. Hybriderna kan ha helt vita blommor men avslöjar sig med en sporre som är blåfärgad. Tyvärr verkar ännu uppgrävning ske på den mest kända lokalen i Bergdala lokal 1 se nedan. På två lokaler har en ökning av antalet silvertioler kunnat konstateras, Borgehage lokal 1 och Bergdala lokal 3. Endast lokaler med säkert rena silvertioler har tagits med. Många av lokalerna i Borgholm ligger i villaträdgårdar varför det är svårt att få en heltäckande bild av silvertiolens utbredning. Under våren 2002 har de flesta kända lokaler för silvertiol besökts. Framtiden för arten ter sig oviss.

Borgholm socken

Skeppssättningen

1992	1996	1997	1999	2000	2002
sparsam	sparsam	sparsam	20	30	62

Tomtlokal 1 1992 riklig, 2002 7 ex.

Tomtlokal 2 1992 sparsam, 2002 5 ex.

Tomtlokal 3 1992 riklig, 2002 0 ex.

Tomtlokal 4 1992 sparsam, 2002 0 ex.

Tomtlokal 5 1992 riklig, 2002 riklig.
 Tomtlokal 6 1992 riklig, 2002 6 ex.
 Tomtlokal 7 1992 måttlig, 2002 0 ex.
 Tomtlokal 8 1992 tämligen riklig, 2002 5 ex.
 Tomtlokal 9 1992 fåtalig, 2002 0 ex.
 Tomtlokal 10 1992 spridd, 2002 7 ex.
 Tomtlokal 11 1992 riklig, 2002 5 ex.
 Tomtlokal 12 spridd, 2002 0 ex.
 Tomtlokal 13 1992 1 ex, 2002 10 ex.
 Gatukant 1992 40 ex, 2002 1 ex.
 Kungsträdgården 1992 17 ex, 2002 8 ex.
 Gröna stigen 1992 2 ex, 2002 0 ex.

Räpplinge socken

Solliden 1992 sparsam, ej eftersökt 2002.

Bergdala lokal 1

1992	1996	1997	1999	2000	2002
200	täml.riklig	minskande	85	85	170

Bergdala lokal 2

1991	1992	2000	2002
1	2	5	7

Bergdala lokal 3

1996	1999	2000	2002
65	26	40	125

Borgehage lokal 1

1992	1996	1997	1999	2000	2002
10	1	0	2	20	36

Borgehage lokal 2

1992	1999	2000	2002
12	7	7	9

Hotkategori Starkt hotad EN

Naverlönn *Acer campestre*

Inga naturliga lokaler för naverlönn finns på Öland varför arten ej redovisas här.

Liten vildpersilja *Aethusa cynapium* ssp. *segetalis*

Inga fynd under året av denna svårbestämda art. Den skiljer sig från andra arter vildpersilja på att på att frukterna är längre än blomskaften och det enskilda svepets blad är ungefär lika långt som de längsta blomskaften. Senaste fynden är från 2000 då den upptäcktes i Gräsgård socken på en stentipp på Solberga alvar. Samma år fanns den i Sandby socken på en annan stentipp på alvaret söder om Ekelunda.

Brinklosta *Bromus commutatus*

Arten är svårbestämd, behåringen på den nedre bladslidan är styv och utspärrad. Vippan är ganska gles och är vid mognanden ensidigt hängande. Ytteragnarna sitter 2 mm ifrån varandra vilket gör att småaxet ser glest ut. Hinnkanten på ytteragnarna har en tydlig vinkel. Arten har endast en aktuell lokal i Segerstad socken, VSV om Träby längs en åkerkant där den är funnen senast 2000. Enligt lantbrukarna (som inte hade kännedom om arten) har man lagt ihop åkrarna varför framtiden för arten får anses som mycket osäker.

Östersjömålla *Chenopodium striatiforme*

Ännu en art som är svårbestämd från andra närstående mållor, man måste mäta fröna för att vara säker på bestämningen, de ska vara <1,2 mm. I fält kan man misstänka att man har en östersjömålla framför sig när växten är grenad från basen, grenarna går bågböjt utåt, bladen är små och smala liksom blomsamlingarna och hela växten är liten.

Gårdby socken

Årsvisst spontant ogräs i trädgården hos artikelförfattarna på Kummelvägen 12, i år kunde bl.a. ett vackert exemplar avnjutas på vår garageuppfarten, sammanlagt 10 ex. i vår och grannens trädgård.

Gårdby sandhed, längs järnvägsvallen 2002 4 ex., funnen här sedan 1950-talet.

På 1990-talet har fynd gjorts i Sandby socken (2 lokaler), Gårdby ytterligare en lokal, Gårdslösa en lokal och Ås en lokal.

Martorn *Eryngium maritimum*

En art som omväxling är lätt att inventera, den hotas på sina lokaler av ökat slitage från badturister och även medveten uppgrävning. Inga lokaler på Öland är betade annars lär korna gilla de smakfulla rötterna på martornen. Arten är ganska stationär på sina lokaler men någon påtaglig föryngring eller spridning verkar ej ske.

Persnäs socken, Sandviks hamn

1983	1992	1993	1998	2000	2001	2002
15	11	14	7	9	11	9

Dessutom finns arten i Böda socken (4 lokaler) senast inventerad 2000.

Kalkdån Galeopsis angustifolia

Växten är mjukhårig utan uppsvällda leder, bladen är smala med otydliga tänder. Sedan gammalt en lokal i S. Möckleby socken norr Sandviks camping senast funnen 1985, skadad av grustäkt. Arten är eftersökt på platsen 2002 utan något fynd.

Kustgentiana Gentianella baltica

Arten står nära fältgentiana men är ett-årig. Den blommar i september-oktober och två av foderflikarna är betydligt bredare än de andra. Den växer på ogödslade naturbetesmarker nära havet. Kustgentiana har en lokal i Glömminge socken söder Ispeudde, funnen 1995, eftersökt på lokalen utan något fynd senast 2000.

Gulkronill Hippocrepis emerus

Omisskännlig ärtväxt som blommar med gula blommor i maj månad. Den är värmeälskande och finns på Öland i ädellövskog, ofta i stenmurar eller rösen. Dessutom finns lokaler på Stora alvaret i så kallad hasselkarst.

Räpplinge socken

Borgehage, väst Hagaberg i ädellövskog längs stig, 1993 3 ex, 2002 0 ex.
Borgehage Solliden slottsparken 1993 3 ex, 2002 14 ex.

Borgehage Solliden infarten från alvaret

1993	1999	2002
riklig	100-tals	1750

Dessutom ytterligare en lokal vid Hagaberg och tre i Borgehage senast inventerad 2001.

Långlöt socken

Åstad SSV. 1992 2 bestånd, 2002 35 ex.

Sandby socken

Tornrör SV. 1999 10 ex, 2002 30 ex.

Tornrör N. 1999 20 ex, 2002 70 ex.

Tornrör VSV. 1998 1 000-tals, 2002 1 000-tals

Ekelunda hasselkarst 1993 1 000-tals, 2002 5 000 ex.

Ekelunda N. 1999 10 ex, 2002 50 ex.

Drörestorp S. 1999 100-tals, 2002 380 ex.

Dessutom ytterligare 3 lokaler i socknen inventerade 2001.

Kastlösa socken

Bårbyborg S. 1998 65 ex, 2002 26 ex. Fårbetet på lokalen är klart ogynnsam för ar-

ten. Kanske skulle beståndet som växer på ett begränsat område stängslas av?

Dessutom finns två lokaler i Torsslunda socken, en i Högsrum och en i Resmo socknar, alla inventerade 2001.

Dvärgjohannesört *Hypericum humifusum*

Lågvuxen art med kronblad som knappt är längre än foderbladen, kronbladen har svarta glandler längs kanten. Den växer på fuktig och kalkfattig mark och har bara ett fynd från Öland i Ås socken, SSO. Ottenby vandrarhem där den växte längs ett dike, funnen 1989-1991. Den är eftersökt 1996 utan resultat och troligen utgången från lokalen då diket är helt igenväxt.

Spjutsporre *Kickxia elatine*

Arten är lätt att känna igen med sina blommor i gult och lila på långa smala skaft. Bladen är pil- eller spjutlika. Detta åkergräs är inkommet i relativt sen tid och är beroende av varma höstar för att fröna ska hinna gro. Arten missgynnas av ogräsbekämpning, gödsling och tidig upplöjning av stubbåkrar. Den har två nutida fynd på Öland; Köping socken, Vannborga funnen 1995, senast inventerad 1998 samt i S. Möckleby socken, söder Albrunna lund 1960, återfunnen 1998, senast inventerad 1999.

Strimfibbla *Leontodon saxatilis*

Släktet *Leontodon* saknar blad på stjälken, har fjäderpensel men saknar fjäll mellan blommorna vilket skiljer den från släktet *Hypochoeris*. Strimfibblan har holkfjäll som är gröna men med svart kant och kantblommorna har gråviolett strimma. Arten är troligen inkommen med gräsfrö och bofast sedan länge på en lokal på Öland i Glömminge socken, väst Glömminge kyrka på hästbetad äng. Funnen här på 1930-talet, senast inventerad 1999. Eftersom ägarbyte har skett på gården är det viktigt att strimfibblan övervakas 2003.

Blå sminkrot *Lithospermum arvense* ssp. *coerulescens*

En underart av vanlig vit-blommig sminkrot. Till skillnad från denna art är blå sminkrot höstgroende och förekommer på mer naturliga växtplatser. Hela växten är ofta mindre än den vanliga sminkroten men själva blomman kan vara ganska stor och varierar från rosa som nyutslagen till mer blålila som äldre. I dagsläget endast en känd lokal på Öland i S. Möckleby socken Gettlinge gravfält. Arten är funnen här sedan 1974 och senast inventerad 2001.

Kransborre *Marrubium vulgare*

Arten är vitullig och har ett foder med 10 flikar, i frukt blir de krokbojda och hakar lätt fast. Blommorna är vita och bladen är rynkiga, naggade och filthåriga inunder. Den är en gammal naturaliserad kulturväxt som ofta påträffas nära bebyggelse, i sten-

brott, hamnar o dyl. Lokalen i Persnäs socken Jordhamn, Stenåsa socken N. Kvinneby och Hulterstad kyrkbyn verkar tyvärr utgångna. På de andra platserna är den relativt stationär men mindre ingrepp på växtplatserna kan få förödande konsekvenser. Vid Sandviks hamn slås växten varje år av med gräsklippare men trots detta lever den kvar.

Persnäs socken

Högenäs i hönsgård

1992	1994	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
180	180	120	105	102	98	101	87	94

Sandviks hamn

1951	1992	1993	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
finns	9	4	0?	15	12	22	21	55	11	10

Jordhamn

1977	1992	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
finns	1	2	7	6	1	2	0	0	0

Hallnäs udde

1982	1991	1992	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
finns	6	8	3	14-18	4	5	4	4	7	7

Hallnäs SO nära stenbrott

1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
1	1	1	1	1	1	1

Gårdby socken

Garageuppfart Kummelvägen 10, spontant spridd från Kummelvägen 12 där kranborre med öländskt frömaterial finns, 2001 1 ex, 2002 1 ex.

Stenåsa socken

N Kvinneby i stenmur

1918	1992	1993	1994	1996
finns	1	1	0	0

Jordkällare i Frösslunda

1990	1992	1993	1994	1995	1996	1998	2000	2001
1	1	1	1	1	1	8	4	4

Frösslunda gårdsplan 1998 1 ex.

Hulterstad socken

Kyrkbyn i söder

1979	1988	1991	1994
sparsam	1	1	0

Segerstad socken

Träby vid byggnad

1978	1984	1990	1995	1996	2002
finns	1	0	1	1	1

Gräsgård socken

Solberga trädgårdsland

1983	1992	1995	2002
måttlig	2	2	3

Sandlusern *Medicago minima*

Arten varierar mycket från år till år och kan vara svår att finna under ”magra år”. I dagsläget endast känd från två lokaler varav arten är trängd på den ena. I frukt är arten omisskännlig.

Räpplinge socken

1873	1994	1995	1996	1997	1998	2000	2001
finns	2	1 000-tals	finns	0	1 000-tals	70	10

Smedby socken

VSV St Smedby i gammalt grustag

1981	1994	1995	2000	2001
20	30	riklig	100-tals	1

Rundmynta *Mentha suaveolens*

Arten har blommor som är mycket små och vita. Bladen är rundade, starkt rynkiga och under filthåriga. Den är en gammal kulturväxt med endast ett fynd på Öland i modern tid i Räpplinge socken, Solliden jordhögar SSV hamnen 1997 riklig.

Ädelmynta *Mentha x gracilis*

Ytterligare en kulturväxt som är mycket svårbestämd. Fodret är kalt nedtill, har fem tydliga och fem otydliga nerver och med smala och långa foderflikar. Den har ett fynd i modern tid men inte återfunnen därefter i Köping socken, Öj gård i trädgård 1990 stort bestånd.

Kattmynta *Nepeta cataria*

En kulturväxt som blivit mycket sällsynt, växer i människans närhet. Bladen är spet-

signa och naggade med hjärtlik bas. Kronan är vit med violetta prickar. Doften är aromatisk endera av citronmeliss eller mynta. På Öland finns endast en lokal på senare år, numera tyvärr utgången.

Torslunda socken

Eriksöre vid jordkällare

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
10	5	2	40	50	1	1	0

Klippnejlika *Petrorhagia saxifraga*

En nejlikväxt med glesa blomställningar med ljusröda blommor. Fodret är hinnlikt och bladen korta och hylsformade. På Öland är arten naturaliserad från tidigare odlingar, endast en lokal med tre dellokaler.

Ventlinge socken

Grönhögen, dammens västra sida

1977	1994	1995	1996	1998	2001
finns	sparsam	riklig	50	50-100	215

Sammetsbockrot *Pimpinella saxifraga* ssp. *nigra*

Svårfunnen art, en underart av vanlig bockrot, roten blånar i snitt. Den har endast ett aktuellt fynd på Öland i Gärdslösa socken, Sörby Tallholmen 1990 2 ex.

Dvärgkämpar *Plantago tenuiflora*

I norra Europa är arten endast funnen på Öland där den växer i alvarvätar dvs. grunda vattensamlingar på kalkstenshällen med ett tunt lager av kalkbleke. Arten kan förväxlas med råttsvans *Myosurus minima* som växer i samma biotop. Blomstängeln på dvärgkämparna är fint hårigt, hos råttsvansen är den kal. Blommaxeln hos råttsvans växer också till efter blomningen. Dvärgkämpar varierar i antal och storlek från år till år beroende på framförallt nederbörden. Dvärgkämpar torde ej vara hotad i dagsläget. Fynduppgifter är för 2002 de flesta nyfynd på lokalen, speciellt roliga är fynden från norra Öland. De senaste åren är arten endast funnen vid några tillfällen utanför Stora alvaret och inga aktuella fynd fanns före 2002 norr om Köping socken.

Föra socken

Knisa mosse två lokaler med vardera 10 ex.

Vickleby socken

Lilla Vickleby alvar 10 ex.

Sandby socken

Sandbyborg, nära havet 2001 10 ex, 2002 4 ex.

Norra Vället 2000 100-tals, 2002 30 ex.

Resmo socken

Gynge alvar 200 ex.

Hulterstad socken

Triberga alvar 50 ex.

Bornholmsbjörnbär *Rubus lidforsii*

Detta björnbär tillhör Sect. *Corylifolii* (krypbjörnbär). Det är relativt högre med en smal spirformad blomställning med vita blommor. Årskotten är fattiga på taggar och fårade. Vi har få aktuella fynd av arten på Öland. I övriga Sverige finns den framförallt i Blekinge och östra Skåne.

Köping socken

Skedemosse SV

1995 2000 2002

finns rätt riklig finns

Gärdslösa

Sörby NO 2001 finns.

Störling N. 2001 finns.

Sandby

N. Vället 2001 finns.

Ängssalvia *Salvia pratensis*

Arten är flerårig med nedre bladen i rosett. Bladen är ovala med hjärtlik bas, rynkiga och dubbelsågade. Kronan är blåviolett och 2-3 cm lång. Den är troligen inkommen med odling men på några ställen bofast. Har endast en aktuell lokal där den funnits sedan 1963. Skötselavtalet som ÖBF haft med markägaren är nu uppsagt. Fastigheten bredvid där också ängssalvian har funnits på hästbetad ängsmark har nu övergått till annan ägare. Framtiden för arten är därför mycket oviss. På lokalen vid Ekologiska stationen är troligen arten inplanterad.

Torslunda socken

Kåtorp

1963 1990 1992 1993 1994 1999 2001 2002

finns 50 100-200 riklig 40 2 000 450 1 200

Ekologiska stationen 1990 1 ex, 1995 2 ex.

Slätmaskros *Taraxacum lissocarpum*

En maskros i Sect. *Palustris* (strandmaskrosor). Frukterna är påfallande stora och släta, annars liknar den mycket vätmaskrosen *T. limnanthes*. Vi har inga aktuella fynd av arten på Öland.

Ölandskungsljus *Verbascum densiflorum*

Arten känns igen framförallt på sina nedre ståndarknappar som är 3,5-5 mm långa, ståndarsträngarna är nästan kala. Hela växten är påfallande grov och blommorna förhållandevis stora. Den är kulturgynnad men med ett nyckfullt uppträdande. Ölandskungsljuset är två-årig och bildar en bladrosett första året. Det gynnas av viss markstörning, troligen kan fröna bevara sin grobarhet i jorden under många år. Arten kan också bilda hybrider framförallt med mörkt kungsljus *Verbascum nigrum*.

Torslunda socken

Skogsby gamla järnvägsvallen

1997	1998	2000	2002
5	7	0	0

Vickleby socken

Vickleby 100 m kyrkan syd

1993	1995	2002
3	2	0

Vickleby 200 m kyrkan syd 1998 1 ex, 2002 0 ex.

S. Möckleby socken

Alunbruket skifferhögarna

1990	1992	1995	1998	1999	2002
2	1	5	20	16	5

Kyrka SSO. vägkant

1998	2001	2002
2	1	3

Smedby socken

Hammarby nord vägkant 1996 12 ex, 2002 13 ex.

Hammarby syd vägkant

1996	1997	2002
100	20	3

Hammarby Smedjan

1993	1995	1996	2002
25	3	1	153

Hammarby öster landsvägen

1995	1993	1998	2000	2002
5	90-100	1	40	3

Hammarby mitt i byn 2002 12 ex.

Storviol *Viola elatior*

Ännu en art som i Norden enbart förekommer på Öland. Växten är som namnet antyder den största av violerna, bladen är avlånga och stängeln är tätfluden. Arten växer i lövskogsbryn på kalkrik, tidvis fuktig mark. Den tål inte för kraftig beskuggning. Storviol kan hybridisera med framförallt dvärgviol *Viola pumila* och strandviol *V. persicifolia*. Arten hotas på sina lokaler både av igenväxning och för kraftig röjning samt dikning. Framtiden för arten ter sig osäker på längre sikt.

Långlöt socken

Ismantorp dike längs landsvägen

1992	1993	1998	1999	2000	2002
6	30	9	6	5	2

Kvistorp SSO. längs markväg i skog 1994 1 ex, 2002 1 ex.

Torslunda socken

Tveta NO. i kärrkant i lövskog 1999 115 ex, 2002 32 ex.

Tveta vattenverket SO. grävt vattenhål i glänta

1992	1998	2002
1	65	5

Tveta vattenverket vid pumphus i glänta

1998	1999	2002
50	91	17

Tveta vattenverket SO. fuktäng i skogen

1992	1998	2002
1	150	103

Arontorp Aspkärr igenväxande kärr

1995	1998	1999	2002
250	100-tals	100-tals	265

Kalkstad 1500 m ost, i kanten av lövskogsdunge vid igenväxande kärr

1995	1997	1999	2000	2001	2002
100	1	200	200	5	155

Vickleby socken

Storkarsten N. i karstspricka

1976	2000	2002
finns	5	2

Hulterstad socken

Gösslunda reservatet i toksnår längs bäckfåra

1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
100	15	0	16	10	45	16

Hotkategori Sårbar VU

Klätt *Agrostemma githago*

Lätt att känna igen på sina iögonenfallande stora, rödlila blommor. Detta åkerogräs finns i dagsläget endast i Högsrum socken vid Karum, på trädesåkrar och i rågåkrar runt byn. Så länge som marken brukas på samma sätt är beståndet tryggt.

Vittåtel *Aira caryophyllea*

Detta vackra lilla gräs med sin silvriga vipa växer på torr, mager och näringsfattig sandjord. Arten missgynnas av igenväxning, konstgödning och minskad störning. På Öland växer den i grustag, på alvarmark, trädesåkrar och hedmark. Förutom nedanstående lokaler finns ytterligare ett 10-tal aktuella lokaler. Liksom för andra arter som växer i samma miljö dvs. magra sandmarker torde framtiden vara osäker.

Resmo socken

L. Frö V. i kanten av trädesåker 2000 100-tals, 2002 10 000 ex.

Mörbylånga socken

Dalby NO. på tre grästuvor nära Rösslösa alvar 1995 3 täta ruggar, 2002 300 ex.

Kastlösa socken

Penåsa längs gamla banvallen minst längs 1000 m sträcka 1994 1 000-tals, 2002 35 000 ex.

Klipplök *Allium lineare*

Till skillnad från de närstående arterna backlök *Allium oleraceum* och sandlök *A. vineale*, blommar klipplöken redan i början av juni. Dessutom har den ingen rotknöl utan mer en avlång formation á la purjolök. Bladen är platta och smala, i knoppstadiet är blomhuvudet nedböjt. Blomman saknar bubiller och de inre ståndarknapparna har 1-2 tänder. Genom Jan-Olof Peterssons idoga alvarvandringar har vi en utmärkt bild över det aktuella läget för arten. Men även idag går det att göra nyfynd, 2002 fann vi två nya lokaler dels i alvarkarst och dels i vittringsgrus. Det ökade betet på Stora alvaret gynnar troligen inte klipplöken framförallt torde detta gälla fårbeta. En del ändring av lokalbegreppet har skett de senaste 10 åren varför lokalerna i Vickleby har splittrats till fler. Årtalet längst ut i tabellen står för upptäcktsåret.

Vickleby socken

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	
2000	2001	2002						
SO Trindkärr	654	310	E	E	E	E	E	E
E	E							
NO, O SO Storkarsten	127	175	E	E	E	E	E	E
E	E							
Rosenkarsten	51	90	62	30	31	49	4	21
14	19	1978						
SO Trindkärr	E	E	627	350	82	122	2	
170	18	44	1978					
Storkarsten	110	173	128	129	114	115	55	
135	54	72	1976					
Storkarsten 300 m O	E	E	70	71	42	67	14	61
14	32	1977						
Trindkärr 750 m SO	E	E	E	E	E	1	0	3
0	3	1998						
Storkarsten 700 m O	E	E	E	E	E	E	E	E
E	2	2002						
S alvarvägen	E	E	11	17	11	92	1	
124	8	41	1978					
Storkarsten 200 m SSO	E	E	E	E	E	56	7	52
15	33	1998						
Storkarsten 400 m O	E	E	5	2	3	9	3	4
3	5	1977						
Kullen 200 m V	E	E	151	137	82	69	0	34
12	28	1995						
Resmokeddaren O	E	57	34	40	61	63	12	39
7	18	1995						
Alvarvägen 500 m S	E	E	326	496	129	80	2	
140	14	20	1980					

Krutbrännaren 1 (12) 2003

Stenkanten 200 m NV 5	E 3	E 1998	E	E	E	30	11	56
Alvarvägen S 2	E 6	E 2000	E	E	E	E	E	20
Ö granen Storkarsten O 3	E 11	E 1977	18	72	62	30	5	42
Storkarsten O stenkanten 10	E 6	E 1995	32	51	67	64	10	99
N och S Sörgranarna 357	E 23	E 20	236	392	221	220	19	
Ö granen 300 m S 2	E 0	E 1998	E	E	E	2	0	7
Ö granen 500 m S 4	E 2	E 1998	E	E	E	4	0	1
Storkarsten 1 km SO 122	E 15	E 5	24	59	124	94	3	
Resmogränsen 300 m N 2	E 0	E 2000	E	E	E	E	E	9

Sandby socken

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
2001	2002							
Tornrör 400 m N 0	3	0	2	0	0	0	0	0
Tornrör 200 m S 5	23	7	16	6	1	3	1	8
Tornrör 350 m S 1	16	6	11	4	0	1	0	4
Forsfall 1,3 km V 0	E	E	E	21	0	0	0	0
Ekelunda 1 km S 0	E	E	1	0	0	0	0	1

Stenåsa socken

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	
2000	2001	2002						
3-sockengränsen 300 m S 2	E	E	E	E	E	E	E	8
Bårbykällan 350 m OSO 1	E	E	E	E	5	3	0	33

Resmo socken

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	
2000	2001	2002						
Björken o Kojan 500 m VNVE	E	E	E	E	E	35	12	92
31	65	1998						
Björken o Kojan 300 m VNVE	E	E	E	E	E	29	3	41
7	2	1998						
Björken o Kojan 300 m SV	E	E	E	E	E	16	1	6
2	3	1998						
Storkarsten 700 m SSV	23	109	45	30	27	32	9	30
36	48	1976						

Mörbylånga socken

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	
2000	2001	2002						
Möckelmossen 800 m SV	E	E	E	19	17	34	2	24
6	3	1996						
Möckelmossen 1,4 km SV	E	E	E	83	18	51	4	
117	36	69	1996					
Sörbjörken 300 m SO	E	E	E	49	9	12	0	44
10	11	1996						
Bårbykällan 800 m VNV	E	E	E	764	194	197	2	
1037	306	72	1996					
Bårbykällan 60 m S	E	E	E	2	6	4	0	2
1	0	1996						
Bårbykällan 300 m OSO	E	E	E	E	89	64	2	
239	143	28	1997					
3-sockengränsen 500 m NV	E	E	E	3	1	1	0	3
7	0	1996						

Hulterstad socken

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	
2000	2001	2002						
Triberga alvar alla	50	66	E	E	E	E	E	E
E	E							
Gösslunda infarten 200 m NNO	E	E	E	13	16	6	6	2
10	3	6	1995					
Gösslundainfarten 15 m N	E	E	37	68	29	32	1	73
14	29	1995						
Gösslunda 600 m OSO	E	E	E	E	E	E	E	E
E	2	2002						
Triberga alvar 1	E	E	4	3	6	3	3	2
4	6	1976						

Triberga alvar 2 10	E 35	E 1979	60	57	53	6	29	25
Triberga alvar 3 6	E 15	E 1979	19	4	11	4	0	2
Asplunden 2 km V 1 0	7 0	2 1979	7	1	1	1	0	2
Asplunden 2 km V 2 3	E 1	E 1995	2	8	1	0	1	4

Kastlösa socken

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
2001	2002							
Lunda 3 km OSO 12	6 12	1 1980	4	3	4	12	1	3

Renkavle *Alopecurus myosuroides*

Småaxen är enblommiga och skärmfjällen har en vingad, sträv köl. Borstet är långt och fäst vid ytteragnens bas. Detta åkerogräs är på Öland mycket sällsynt och förekommer i socknarna Alböke, Löt och Föra. Ingen rapport finns efter år 2000. På 1990-talet finns rapporter från 5 lokaler.

Mosippa *Anemone vernalis*

Växer på torr, mager mark oftast i tallskog, blommar i april-maj, har vintergröna blad och kan inte förväxlas med någon annan sippa. På Öland finns en lokal på vardera sidan om sockengränsen mellan Vickleby och Resmo. Framtiden ter sig dystert, vi har sett färskta grävgröpar och arten verkar ha svårt att förnygra sig.

Vickleby socken

Lilla Frö

1995	1996	1999	2000	2001	2002
97	180	60	49	82	59

Resmo socken

Lilla Frö

1992	1993	1999	2000	2001	2002
116	100	18	18	51	36

Taggkörvel *Anthriscus caucalis*

Flockblomstrig växt med ett nedliggande ofta trassligt växtsätt. Blommorna är mycket små, vita och har enskilt svepe. Frukten är karakteristisk, 3-5 mm och försedd med talrika krokborst som lätt hakar fast. Troligen ursprunglig på havsstränder, nu mest i olika kulturpåverkade miljöer. Behöver en viss störning för att trivas, ett par av

lokaler finns i hönsgrårdar.

Böda socken

Trollskogen vid p-platsen

1996	1997	1998	2002
riklig	riklig	täml. riklig	100

Högby socken

Horns kungsgård, väg till Klosterholmen i enbuskar

1995	1996	1999	2000	2002
10	50	riklig	100-tal	40

Persnäs socken

Jordhamn O skurkvarnen i enbuskar 2002 50 ex (nyfynd).

Källa socken

Källagården

1995	1996	1997	2002
sparsam	mkt sparsam	sparsam	5

Högenäs i SO hönsgrård

1993	1994	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
>100	riklig	100	10	riklig	sparsam	riklig	riklig	150

Köping socken

Hässleby 300 m NNV vid stenmur 1999 1 ex, 2002 utgången muren bortrivnen.

Krypfloka *Apium inundatum*

En flockblomstrig växt som växer i sötvatten. Undervattensbladen är trådfina medan flytbladen är bredare. Blommorna är vita och 1 mm. Arten är sällsynt på Öland, växer i några alvarkärr på Stora Alvaret. Den torra sommaren var inte gynnsam för arten.

Vickleby socken

Trindkärr 2000 fåtalig, 2002 10 ex.

Klubbfibbla *Arnoiseris minima*

Saknar pensel, under blomkrogen är stjälken klubblikt uppdriven och ihålig. Arten har i dagsläget troligen endast 1-2 lokaler på Öland i Köping socken, eftersökt senast 2000. Växer där på sandiga magra åkrar, på en lokal en trädesåker. Dessa åkrar kommer troligen ej att brukas framöver och arten kommer att försvinna från Öland inom en snar framtid.

Saltmålla Atriplex pedunculata

Känns igen på sina långskaftade frukter som har tre flikar varav två är större. Denna saltälskande växt verkar också ha gått tillbaka kraftigt på Öland, växer på välbetade havssträndängar på östra sidan. Under säsongen eftersöktes arten på en del gamla lokaler utan något fynd, i dagsläget två kända lokaler.

Persnäs socken

Skäret 1980 finns, 2002 0 ex.

Södviken

1980	1993	2000	2002
finns	spridd	100-tals	100-tals

Föra socken

Stora Fjärden norr om Djurstads sjögata 1980 finns, 2002 0 ex.

Skeppsdjupet 1980 finns, 2002 0 ex.

Renlost *Bromus arvensis*

Inga fynd av arten under 2002, senast funnen 1999 på Öland. Arten förefaller att ha minskat kraftigt de sista 10-20 åren. Som andra lostor kan den vara svår att bestämma, de långa ståndarknapparna avslöjar arten.

Råglost *Bromus secalinus*

Har endast en aktuell lokal på trädesåkrar och i rågåkrar vid Karum se klätt ovan. Är inte hotad på lokalen så länge brukningsmetoderna inte ändras.

Källgräs *Catabrosa aquatica*

Småaxen är två-blommiga, skärmfjällen är trubbiga ofta violetta och saknar borst. Ytterligare en art som blivit en raritet. Inga rapporter om arten för 2002, senast funnen 2001. Växer i små bäckar nära havet och i dammar.

Flockarun *Centaureum erythraea* var. *erythraea*

Kronpipen är längre än fodret, de basala bladen är något breda. Arten verkar vara en opportunist och kan dyka upp på lämpliga växtplaster ex bevattningsdammar, vägkanter, stigar o dyl. Flockarun verkar ej vara hotad i dagsläget. Varieteten huvudarun *Centaureum erythraea* var. *capitatum* finns troligen i dagsläget endast på Öland i Sverige, inga fynd för denna art under 2002.

Persnäs socken

Södviken 600 m S i kärkant mellan landsväg och banvall

1997	1998	2001	2002
------	------	------	------

4   0   5   2

Hörlösa NO. dikesren vid kanal

1996	1997	1999	2002
1 000	6	3	10

Hörlösa O. vägdike

1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
10	9	5	0	23	40	77

Hörlösa O. vägdike 2001 119 ex, 2002 122 ex.

L. Horn 700 m NO. 2002 29 ex.

Torslunda socken

Järnvägsvallen mellan Lenstad och Torp 2002 140 ex.

Vickleby socken

Längs vägen ner till Karlevistenen 1996 10 ex, 2002 3 ex.

Raggarv *Cerastium brachypetalum*

Lik hönsarv *Cerastium fontanum* men påfallande långhårig, har två kända lokaler på Öland. På den ena lokalen är den hårt trängd (igenväxning).

Räpplinge socken

Borgehage Solliden i hästbetad hage samt vid slänt vid p-plats

1993	1999	2002
mkt riklig	1 000-tals	500

Östkustarv *Cerastium subtetrandrum*

Arten blommar något senare än vårarv *Cerastium semidecandrum*. Arten trivs i något mer fuktiga biotoper, längs stigar och verkar gynnas av en viss störning. Den är påtagligt ljusgrön och har 4 kronblad samt stödblåd med smal hinnkant. Östkustarv är troligen förbisedd.

Persnäs socken

Knisa mosse öster om mossen, fuktig betesmark 2002 100 ex.

Föra socken

Knisa mosse i kanten av vätar 2002 10 ex.

Sandby socken

Sandbyborg, traktorväg nära havet 2002 20 ex.

Stenåsa socken

Stenåsabadet på stigar på halvfuktig mark 2002 100 ex.

Gräsgård socken

Eketorps borg p-platsen 2002 100-tals.

Ryl *Chimaphila umbellata*

Lingonlika, sågade blad som är vintergröna. Växer i glesa tallskogar, inga rapporter efter 2000 men verkar hålla ställningen på sina kända lokaler.

Kråkkrassing *Coronopus squamatus*

Växer nedliggande, har blad som liknar en fågelfot och rynkad frukt. Svårinventerad då den ofta växer inne på ladugårdsplaner och annan kvävepåverkad mark, inga rapporter efter 2000. Denna art har troligen minskat starkt på Öland.

Ljungs närja *Cuscuta epithymum* var *epithymum*

Växten är späd, blommorna är små och rosa, ståndarna är utskjutande. Arten varierar mycket från år till år beroende på väderleken, har dock minskat på Öland. Växer på torrängar där den parasiterar på flera olika arter såsom backtimjan *Thymus serpyllum*, gulmåra *Galium verum* och fältmalört *Artemisia campestris*.

Högsrum socken

Halltorps hage ONO Garnudden på stranden

1995	1998	1999	2002
riklig	1 kvm	20 kvm	2 kvm

Torslunda socken

Avtaget till Hildeborg

1990	1991	1992	1995	1996	1998	2000
2001	2002					
sparsam bestånd	sparsam bestånd=25 kvm	mkt sparsam	sparsam	3 bestånd	1 bestånd	3 bestånd 3

Eriksöre strand 1998 1,5 kvm, 2002 0 ex.

S. Möckleby socken

Albrunna lund lilla ängen 2000 1 kvm, 2002 5 kvm.

Albrunna lund O. på alvaret 1999 4 kvm, 2002 0 ex.

Albrunna strand söderut 1998 100 kvm, 2002 0 ex.

Knippnejlika *Dianthus armeria*

Två-årig, småluden art med blommor som sitter i en kvastlik samling. De omges av håriga hylslika blad, kronbladen är tandade, purpurröda med vita prickar. Arten har gått tillbaka, den växer ofta idag på åker/vallkanter, vägkanter och liknande. Utanför blomningstiden är den nästan omöjlig att få syn på.

Vickleby socken

Lilla Vickleby, längs gamla järnvägsvallen

1991	1992	1993	1995	1996	1997	1998	2000	2001	2002
20	3	24	12	47	2	35	99	173	69

Lilla Vickleby skog längs kanten av bevattningsdamm

1998	2000	2001	2002
7	6	5	24

Högsrum socken

Halltorps hage SO Garnudden, längs traktorvägen i skogen 2002 13 ex.

Drakblomma *Dracocephalum ruyschiana*

Arten har en kantig stjälk med korsvis motsatta, relativt smala blad. Blommorna är stora och blåvioletta, utanför blomningstid mycket svår att finna. Har endast en känd lokal på inägomark, ej sedd de senaste åren. Både får och ungnöt har betat alldeles för tidigt på säsongen under de senaste åren på lokalen. Utgången från lokalen?

Hulterstad socken

Gösslunda

1990	1993	1994	1995	1996	1997	1999	2000	2001	2002
1	1	2	1	1	1	0	0	0	0

Ljungögontröst *Euphrasia micrantha*

Ännu en art som gått kraftigt tillbaka. Årets fynd ost Lunda är därför extra roligt, arten är tidigare knappast funnen på alvarmark. Växtplatsen var en torrängsrygg med välbetade ljungtuvar (endast några cm höga). Notabelt att även grönkulla *Coeloglossum viride* växte på lokalen. Kanske kan ljungögontröst hittas på andra ställen på Stora alvaret? När man ser ljungögontröst ter den sig så olik vanlig ögontröst att man ej behöver tveka, påtaglig spenslig och med spetsig vinkel mellan grenarna och huvudstammen.

Gårdby socken

Gårdby sandhed NO hörnet 2000 5 ex, 2002 0 ex.

Kastlösa socken

Lunda by 1 km ost välbetad torrängsrygg omgiven av kalkfuktäng 2002 100 ex.

Skärblad *Falcaria vulgaris*

Flerårig, flockblomstrig art som bildar täta bestånd. Bladen är kala och trefingrade, med vassa tänder längs kanten. Blommorna är vita och små. Växer ofta på åkerrennar, vägkanter och banvallar, hotas av röjningsarbete längs vägar och åkerkanter.

Sandby

N. Näsby åkerkant

1990	1999	2002
sparsam	längs 20 m	150

S. Möckleby socken

Kyrkan 750 m SSO. längs åkerkanter/på vall

1984	1990	1993	1998	2001	2002
finns	enstaka	500-1 000	50-100	650	600

Kalkbräken *Gymnocarpium robertianum*

Arten har en triangulär bladskiva, hela växten är rikligt försedd med gula, doftande glandler. Arten håller sin ställning på Öland, växer karstsprickor, stenmurar och stenbrott. På sikt kan igenväxning av karstsprickor utgöra ett hot för arten.

Räpplinge socken

Greby stenbrott 1994 sparsam, 2002 50 ex.

Högsrum socken

Höghäll i gammalt stenbrott 1998 100-tals, 2002 555 ex.

Runsten

Lindsmossen O. stenmur

1987	1994	1996	1997	1998	2000	2001	2002
finns	finns	30	30	25	30	40	75

Sandby socken

Ekelunda 1200 m SSV. karstspricka 1996 2 ex, 2002 3 ex.

N. Näsby alvar karstsprickor

1996	1998	2002
50	200-300	40

Vickleby socken

Storkarsten karstspickor

1997	2000	2002
100	100-tals	238

Trindkärr S. stenmur 2001 50 ex, 2002 50 ex.

Karlevi södra naturvårdsområde karstspricka 2001 4 ex, 2002 4 ex.

Hulterstad socken

Hulterstad sockengräns SV. mot Kastlösa karstsprickor 1996 sparsamt, 2002 15 ex.

Gösslunda SSV. karstsprickor 2002 20 ex.

Triberga alvar karstsprickor 2002 80 ex.

Gösslunda S karstspricka med lundalm 2002 5 ex.

Gösslunda S. karstsprickor 1996 11 ex, 2002 85 ex.

Gösslunda S. karstsprickor

1979	1996	1998	2002
finns	sparsam	20	25

Honungsblomster *Herminium monorchis*

Kan ej förväxlas med någon annan art. Växer på välbetade, ogödslade kalkfuktängar på hela Öland, verkar ej hotad i dagsläget. På vissa lokaler är arten påfallande stationär.

Böda socken

Spånkärret

1998	1999	2000	2001	2002
477	1 353	33	388	151

Alvara strand 2001 2 078 ex, 2002 1 212 ex.

Högby socken

Högby ONO. 2001 233 ex, 2002 730 ex.

Högby fyr VSV. 2001 72 ex, 2002 341 ex.

Persnäs socken

Horns mosse 2001 206 ex, 2002 368 ex.

Horns mosse 2001 35 ex, 2002 30 ex.

Horns mosse

1998	1999	2000	2001	2002
25	65	96	46	8

Horns mosse S.

1998	1999	2000	2001	2002
25	62	96	146	8

Södviken S. 2001 42 ex, 2002 103 ex.

Hallnäs SO. 2001 150 ex, 2002 34 ex.

Persnäsvisken NNO. 2001 24 ex, 2002 85 ex.

Hallnäs SO. 2001 14 ex, 2002 6 ex.

Hallnäs SO. 2002 41 ex.

Knisa mosse

1993	1994	1995	1996	1997	1998	2000	2001	2002
800	2 650	1 190	52	314	30	1 240	375	2 366

Hallnäs SO. 2001 157 ex, 2002 95 ex.

Lilla Horn 2001 52 ex, 2002 35 ex.

Källa socken

Högenäs orde 2001 15 ex, 2002 32 ex.

Högenäs orde 2001 140 ex, 2002 325 ex.

Högenäs orde 2001 37 ex, 2002 30 ex.

Föra socken

Djupvikvägen N. 2001 4 ex, 2002 1 ex.

Marsjö O. 2002 28 ex.

Marsjö O.

1997	1998	2001	2002
7	0	45	88

Marsjö O. 2001 9 ex, 2002 21 ex.

Gelträsket 2001 37 ex, 2002 19 ex.

Alverviken N. 23 ex, 2002 0 ex.

Djupvikvägen N. 2001 2 ex, 2002 1 ex.

Greda vik 2001 130 ex, 2002 6 ex.

St Fjärden 2000 4 ex, 2002 34 ex.

St Fjärden

1998	1999	2000	2002
115	24	153	563

St Fjärden 2001 4 ex, 2002 34 ex.

Alverviken N.

1998	2001	2002
2	0	0

Husvalla SO. 2001 52 ex, 2002 2 ex.

Husvalla O. 2001 11 ex, 2002 7 ex.

Olstenshorvan 2001 112 ex, 2002 76 ex.

Uggletorps station 2001 261 ex, 2002 708 ex.

Djupvikvägen S. 2001 244 ex, 2002 191 ex.

Djupvikvägen S.

1998	1999	2000	2001	2002
14	17	100	42	20

Alböke socken

Karse NNO.

1997	1998	1999	2000	2002
53	166	23	84	75

Egby socken

Egby O. betade strandängar nära havet 2002 45 ex.

Laxeby O. strandäng nära havet 2002 45 ex.

Egby O. strandäng 850 m från havet 2002 155 ex.

Ytterby O. strandäng 250 m från havet 2002 60 ex.

Runsten socken

S. Bäck V. 2002 10 ex.

Lopperstad sjömark 2002 459 ex.

Lopperstad sjömark 2002 109 ex.

Gårdby socken

Gårdby alvar S. 2000 22 ex, 2002 3 ex.

Övre Ålebäck O.

1991	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
50	4	3	6	2	5	10	4	4

Sandby socken

Sandbymålet

1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
2002									
100	200-300	500	250-300	1 382	1 250	998	747	847	526

1 016

Norra Näsby sjömarker

1996	1998	2002
8	1	1

Sjukällorna

1996	1998	2002
11	12	1

Tornrör

1993	1994	1996	1997	1998	1999	2002
2	60	82	200	282	213	191

Sandby skjutbana VSV. 1996 27 ex, 2002 5 ex.

Kastlösa socken

Penåsa O. 2000 16 ex, 2002 18 ex.

Segeberstad socken

Nygård 1996 >100 ex, 2002 80 ex.

Fågellarv *Holosteum umbellatum*

Känns lätt igen på sin blågröna bladfärg, blomman är vit-ljusrosa. Efter blomningen växer blomskäften till och riktas nedåt och hela växten antar en halmgul färg. Arten växer på mosskuddar på kalkstenhällar på alvarmark och i kalkrik sand. Endast på ett par lokaler följer vi beståndet årligen, annars antecknas den vid fynd.

Böda socken

NV. Udden

1998	2000	2002
200	50	40

Algutsrum socken

Grusgropen vid kyrkan på slänt

1993	1995	1996	1997	1998	1999	200	2001	2002
50	100-tals	2	50	100	200	200	200	800

Gårdby socken

Gårdby sandhed

1993	1995	1996	1998	1999	2000	2001
2002						

300-400	10 000	100-tals	1 000-tals	1 000-tals	10 000-tals	100 000
300 000						

Sandby socken

Sandbymålet 1999 10 ex, 2002 500 ex.

Vickleby socken

Resmokorridoren 2002 2 ex.

Resmo socken

Gynge alvar 2002 3 ex.

Mörbylånga socken

Bårby alvar 2002 10 ex.

Hulterstad socken

Hulterstad alvar 2002 10 ex.

Hulterstad alvar 2002 100 ex.

Gösslunda SO. 2002 10 ex.

Gösslunda S. 2002 10 ex.

Huvudtåg *Juncus capitatus*

Lågvuxen art med en huvudlik blomsamling i toppen av strået. Arten varierar mycket i antal mellan åren men verkar ändå ha minskat på Öland. Vissa år saknas den helt på sina lokaler, arten är beroende av naken, fuktig sand. Om förhållandena förbättras på lokalen kan den dyka upp igen. Vi har endast ett par aktuella lokaler, ej eftersökt efter 2000.

Piggfrö *Lappula squarrosa*

Blommorna är små och ljusblå, frukten är försedd med hullingar, på alvarmark är arten oftast mycket lågvuxen. I modern tid endast funnen på alvarmark där den växer på bart vittringsgrus som under vintern är utsatt för uppfrysningar. Fynden i socknarna Vickleby och Mörbylånga är de första på 70 respektive 95 år. Inget hot mot arten på alvarlokalerna, ej funnen som åkerogräs i sen tid.

Gårdby socken

Gårdby alvar S. 2002 200 ex.

Sandby socken

Tornrör

1993	1994	1996	1998	1999	2000	2002
14	100-tals	15	100	500	20	100

Vickleby socken

Lilla Vickleby alvar 2002 200 ex.

Resmo socken

Gynge alvar 2002 200 ex.

Resmo alvar 2002 300 ex.

Mörbylånga alvar

Bårby alvar 2002 10 ex.

Knölivial *Lathyrus tuberosus*

Blommorna är rosenröda och ganska stora, stjälken saknar vingkant, har ett bladpar med klänge. Arten är kvarstående från tidigare odlingar och växer på åkerrenar, på några lokaler bofast sedan drygt 20 år.

Persnäs socken

Lilla Horn ONO. på åkerrenar

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
finns	50	50	50	50	50	250

Köping socken

Stora Dalby NNV. åkerren 1997 mindre bestånd, 2002 längs 15 meter.

Sandby socken

N. Näsby längs stenmur vid åkerkant

	1976	1990	1997	1998	1999	2002
finns	10		längs 4 m	längs 6 m	3 kvm	18

Gulyxne *Liparis loeselii*

I blomningstid förväxlas den ej med någon annan orkidé, gamla fröställningar kan stå kvar till nästa växtsäsong. Växer i kalkkärr ofta betade, nya lokaler hittas fortfarande och gamla försvinner. Arten är beroende av rörligt grundvatten. I Högby socken upptäcktes en ny lokal av Kenneth Erlandsson. I Persnäs socken upptäcktes en ny lokal i ett tidigare känt område av Barbro Otterstedt 2001. Eftersom arten var överblommad var hon ej säker på bestämningen. När hon besökte lokalen 2002 hittade hon två blommande exemplar av arten. På de flesta lokaler är gulyxne fåtalig och arten varierar påtagligt från år till år. Hotas av igenväxning, rubbning av hydrologi och gödsling.

Böda socken

	1926	1993	1998	1999	2000	2002

finns	5	5	5	12	5
-------	---	---	---	----	---

Högby socken (ny lokal)

2002 35 ex.

Persnäs socken (ny lokal)

2001 1 ex, 2002 2 ex.

Runsten socken

1971	1993	1994	1997	1998	1999	2000	2002
finns	282	76	12	81	100	496	55

Gårdby socken

1955	1998	1999	2000	2001	2002
finns	2	6	17	3	3

Månviol *Lunaria redivia*

Fynden på Öland härstammar från odling varför arten ej redovisas.

Vit kattost *Malva pusilla*

Har vita blommor som är ganska små i förhållande till växten. Arten har gått starkt tillbaka sista tiden, senaste rapporten är från 2001. Växer vid gårdar, på åkrar och liknande.

Vårkällört *Montia verna*

Svårupptäckt art pga. sin ringa storlek. Har endast en lokal på Öland, varierar kraftigt i antal från år till år. Inget hot mot arten föreligger på lokalen, senast inventerad 2000.

Klådris *Myricaria germanica*

Omisskännlig art som ofta är tillfällig på flera av sina lokaler vilka består av fuktig och bar sand, senaste rapporten är från 2001.

Dvärgserradella *Ornithopus perpusillus*

En liten ärtväxt med vit krona med röda streck, bladen är mångpariga. Den har endast en lokal på Öland, hade "ett bra år" 2002. Lokalen är en trädesåker som ej är brukad på flera år. På sikt torde lokalen växa igen, på samma lokal hittas vittåtel.

Resmo socken

Lilla Frö V. trädesåker

1995	1997	2000	2002
------	------	------	------

100 4 50 600

Hylsnejlika Petrorrhagia prolifera

Blommorna är ljusrosa, sitter i toppen av stjälken omgiven av bruna, tunna hölsterblad. Arten är värmeälskande och växer på öppen, kalkrik mark såsom alvarmark, klapperstensfält och sandfält. Inget större hot mot arten föreligger.

Gårdby socken

Gårdby sandhed

1961	1993	1995	2002
finns	100-tals	1 000-tals	1 000-tals

Sandby socken

Tornrör hasselkarsten 1999 50 ex, 2002 300 ex.

Alvarvägen från Ekelunda till Tornrör 1995 1000-tals, 2002 1000-tals

Alvarvägen från Ekelunda till Dröstorp 1995 1000-tals 2002 100-tals.

Backsilja *Peucedanum oreoselinum*

Flerårig, reslig flockblomstrig art med vita flockar och rund stjälek. Blomningen sker i juli och den har både allmänt och enskilt svepe. Arten växer framförallt på vägkanter, åkerrenar, gles tallskog och torrängar. På senare tid har backsiljan spridit sig bl.a. till Stenåsa socken. Lokalerna är uppdelade enligt nya direktiv angående rödlistade arter varför en jämförelse på en del lokaler är svåra att göra. Arten verkar ha gått tillbaka i Sandby socken längs östra landsvägen, 1995 räknades här 15 000 exemplar och 2002 3 700 om man räknar ihop lokalerna. En orsak till detta är troligen att Vägverket slår dessa vägkanter för tidigt för att den senblommande backsiljan ska hinna sätta frö. På en del andra lokaler är igenväxning ett hot.

Gårdby socken

Tallskog mellan Gårdby-Dörby, i vägkant nära gräns till N. Möckleby 2000 1 ex, 2002 0 ex.

Traktorväg mellan Rös vägen och Övre Ålebäck, längs vägkant och odlingsröse

1995	1998	2002
5	100	90

Gårdby O. väg mot Nedre Ålebäck, vägkant och åkerren 1998 20 ex, 2002 70 ex.

Sandby socken

Sandby vägskäl syd+norr 1995 15.000 ex.

Sandby vägskäl norr, vägkanter och torrängar söder Gårdby 1975 finns, 2002 1 500 ex.

Sandby vägskäl syd vägkant och torrängar 2002 2 300 ex.
 Söder Sandbäck på stentipp 1998 200 ex, 2002 160 ex.
 Sandby vägskäl O. längs åkerren 1999 100-tals, 2002 230 ex.

Mörbylånga socken

Bårbyborg i NNO. talldunge

1980	1995	2002
riklig	20	1 400

Bårbyborg V. 1972 riklig, längs väg, längs ödeåkrar och tallskog 1998 1000-tals, 2002 10 500 ex.

Kastlösa socken

Rösslösa by, i talldungar och vägkanter 1995 1000-tals, 2002 10 000 ex

Sandtimotej *Phleum arenarium*

Arten känns lätt igen på axet som är avsmalnande i båda ändar, den är först grön men blir snart halmgul. Ofta växer den i "svärmar" på naken sand, höjden överstiger sällan 5-15 cm. Sandtimotej växer på sandstränder, järnvägsvallar och sandtäkter. Hot mot arten är minskad störning, igenläggning av grustag och gödning. Fyndet i Torslunda socken är det första på 100 år.

Persnäs socken

Jordhamn, öster om skurkvarnen på naken sand 2000 10 ex, 2002 140 ex.

Torslunda socken

Gamla järnvägsvallen öster om Lenstad 2002 100 ex.

Gårdby socken

Gårdby sandhed, väster om landsvägen längs gamla järnvägsvallen

1993	2000	2002
75	50	300

Torp VNV. längs gamla järnvägsvallen

1992	1993	2002
10	1 000-tals	300

Uddnate *Potamogeton friesii*

Stjälken är platt och bladen 5-nerviga och trubbiga med en spets. Arten har två fynd på Öland, Möckelmossen 1943 och Gammelgårde bevattningsdamm 1994. Den är eftersökt 2001 i Möckelmossen utan fynd.

Dvärglin Radiola linoides

Arten verkar ha gått kraftigt tillbaka på Öland, i dagsläget har vi bara kännedom om en lokal i Högby socken där den inventerades 2000. Växer på fuktig, naken sand. Eftersom den är en av våra allra minsta kärlväxter kan den vara förbigången, håll ögonen öppna när du besöker lämpliga lokaler. När man väl ser arten torde den ej förväxlas med någon annan.

Åkerranunkel Ranunculus arvensis

Ytterligare ett åkerogräs som fortfarande som man fortfarande kan finna i lämpliga åkrar på Öland framförallt på mellersta-norra delen av ön. Titta efter i ogräsrika åkrar speciellt om det växer riddarsporre och blåklint. Arten har helt typiska frukter som är stora och taggiga, blommorna är ganska ljusgula. Om vissa delar av åkern varit vattensjuk kan åkerranunkel slå till i tusental där. Följande fynd är från 2002.

Bredsättra socken

Lokal 1 kornåker med riddarsporre, sommarklynne, blåklint, 9 ex.

Föra socken

Lokal 1 veteåker med sommarklynne och riddarsporre 6 ex.

Lokal 2 veteåker med sommarklynne och riddarsporre 12 ex.

Lokal 3 vall med sommarklynne 8 ex.

Lokal 4 kornåker med blåklint 3 ex.

Lokal 5 rågåker med riddarsporre 4 ex.

Lokal 6 veteåker med riddarsporre 44 ex.

Lokal 7 veteåker med riddarsporre 23 ex.

Lokal 8 kornåker med sommarklynne 53 ex.

Källa socken

Lokal 1 veteåker med riddarsporre 160 ex.

Persnäs socken

Lokal 1 rågåker med nålkörvel, sommarklynne och riddarsporre 105 ex.

Lokal 2 träda med riddarsporre 7 ex.

Lokal 3 rågåker med riddarsporre och sommarklynne 5 ex.

Runsten socken

Lokal 1 ärtåker med blåklint 253 ex.

Lokal 2 veteåker med riddarsporre 1 ex.

Stenåsa socken

Lokal 1 rågåker 1600 ex.

Flikros *Rosa obtusifolia*

Skiljs från stenros *Rosa canina* på att foderbladen är starkt flikiga och försedda med glandler. Även bladen är rika på glandler, de är dubbelsågade. Arten växer längs stenmurar, på åkerrenar o dyl. Hoten mot arten är borttagande av stenmurar och buskröjning. Vi har ett nutida fynd av arten som är godkänt som flikros, senast sedd 2000.

Lindblomsbjörnbär *Rubus mortensenii*

Ytterligare ett björnbär i Sect. *Corylifolii*. Det påminner om västkustbjörnbär *R. norvegicus* men har mindre, högrova blommor och tillspetsade ändsmåblad på högbladen. Taggarna är påfallande små på de krypande skotten. Vi har inget fynd av arten efter 1936, vem blir den förste att rapportera den?

Kranssalvia *Salvia verticillata*

Bladen är äggrunt avlånga och på bladskaftet sitter ett par spetsiga sidoflikar. Blommorna är violetta och sitter i kransar. Arten har ett nutida fynd av arten i Torslunda socken, Tävelsrum där den sågs senast 1995 på en väggkant. Troligen utgången från lokalen pga. bortröjning.

Åkermadd *Sherardia arvensis*

Tillhör familjen Rubiaceae och är alltså släkt med mårar. Blommorna är rosa, stjälken sträv av taggar och bladen är kransställda. Arten är konkurrenssvag och uppträder oftast som ett åkerogräs men kan också förekomma i mer naturlig gräsmark. Den verkar ha minskat kraftigt på Öland.

Högby socken

Horns kungsgård på betesmark längs stigen mot Klosterholmen, växer i slånbuskar
1993 2000 2002
finns 30-tals 17

Kalkmaskros *Taraxacum decolorans*

En maskros som tillhör strandmaskrosor Sect. *Palustris*. Ytterholkfjällen saknar mörk strimma vilken skiljer den från den närstående våtmaskrosen *T. limnanthes*. Under en exkursion till Möckelmossen tillsammans med Hans Rydberg fann vi arten på ett par ställen. Den var inte rapporterad från Öland de senaste åren.

Resmo socken

Möckelmossen väster om den nordligaste delen av Möckelmossen i kanten av en mindre kärr 2002 10-tal ex.

Smalfjällig maskros *Taraxacum egregium*

En maskros i Sect. *Palustria* som skiljs ut på sina smala ytterholkfjäll, liknar annars den vanligare *T. langeanum* (som dock har rödaktiga frukter). Bladen har smalt triangulärt utstående bladflikar som slutar i en fin spets. Arten hittades troligen på Öland under 2002, den är skickad för vidare bestämning.

Kvällsmaskros *Taraxacum praestans*

En maskros i Sect. *Celtica* (kärrmaskrosor). Saknar fläckar på bladen, blommorna har pollen och sluter sig påtagligt sent på dagen. Växer i något fuktig ängsmark, vi saknar aktuella fynd av arten på Öland.

Sankmaskros *Taraxacum pseudosuecicum*

Ytterligare en maskros i Sect. *Palustria*. Den är nyligen urskiljd och till skillnad från de flesta andra arter i sektionen har den rikligt med pollen. Den liknar annars mycket vätmaskrosen *T. limnanthes*. Vid exkursion till strandäng norr om Böda hamn fann vi några exemplar som var starkt misstänkta för att vara sankmaskros, de är skickade till expert för bekräftelse.

Skevmaskros *Taraxacum ruberulum*

Tillhör Sect. *Erythrosperma* (sandmaskrosor) och växer på sandmark och i vägkanter. Tidigare funnen på Öland men inget fynd i sen tid.

Vresalm *Ulmus laevis*

Ölands "egen" almart med huvudbeståndet i Mittlandsskogen. Den växer på något fuktig skogsmark ofta på gammal inägomark man finns också längs åkrar och som gårdsträd. Frukterna har ett långt skaft och är kanthåriga vilket skiljer den från andra almarter. Trädet har ofta plankrötter och flagig bark.

Böda socken

Skäftekärr O. i västra delen av tujabeståndet 2002 1 ex.

Högsrum socken

Halltorp N. landborgskanten jämte väg 136 1994 några träd, 2002 några träd.

Sommarklynne *Valerianella dentata*

Blommorna är rosa och sitter i kvastlika knippen, stjälken är gaffelgrenad. Räknas till de åkerogräs som fortfarande kan hittas i ogräsrika åkrar på Öland ofta tillsammans med åkerranunkel. Följande fynd för 2002.

Bredsättra socken

Lokal 1 kornåker med åkerranunkel och riddarsporre 1000 ex.

Föra socken

Lokal 1 veteåker med åkerranunkel och riddarsporre 30 ex.

Lokal 2 kornåker 25 ex.
 Lokal 3 kornåker 6 ex.
 Lokal 4 veteåker med åkerranunkel och riddarsporre 2 ex.
 Lokal 5 kornåker med åkerranunkel 6 ex.
 Lokal 6 kornåker 6 ex.
 Lokal 7 kornåker 25 ex.
 Lokal 8 vall med åkerranunkel 6 ex.

Källa socken

Lokal 1 kornåker 162 ex.

Persnäs socken

Lokal 1 rågåker med nålkörvel, åkerranunkel och riddarsporre 231 ex.
 Lokal 2 rågåker med åkerranunkel och riddarsporre 37 ex.
 Lokal 3 kornåker med nålkörvel och riddarsporre 190 ex.
 Lokal 4 kornåker 74 ex.

Runsten socken

Lokal 1 kornåker 46 ex.
 Lokal 2 kornåker 386 ex.

Alvarveronika *Veronica praecox*

Tidigblommande liksom många andra veronika-arter. Blomman är mörkblå och påfallande stor, växten är glandelhårig och kapseln har ett 2 mm långt stift som tydligt sticker ut. På Öland finner man en lokal på åkermark, de övriga finns på alvarmark. Arten torde ej hotas på sina alvarmiljöer. På Karums alvar där arten varit mycket stationär hittades en närbelägen lokal.

Högsrum socken

Karums alvar NNO. skeppssätningen lokal 1

	1944	1998	1999	2000	2002
finns	30	9	7	7	

Karums alvar NNO. skeppssätningen lokal 2 2002 9 ex.

Resmo socken

Mysinge hög 300 m NNO.

	1976	1995	1997	1998	1999	2000	2002
finns	finns	0	30	27	9	20	

Gynge alvar lundkällan 440 m O.

	1998	2000	2002
--	------	------	------

100   100   103

Sandby socken

Ekelunda NO. lokal 1

1977   2000   2002

finns   6   1

Ekelunda NO. lokal 2

1977   2000   2002

finns   23   4

Ekelunda NO. lokal 3

1977   2000   2002

finns   27   0

N. Sandbys vägskäl, åkerkant

1978   1999   2002

finns   100-tals   0

N. Sandbys vägskäl, vägkant

1978   1998   2000   2002

finns   20   200-300   26

Tornrör N. mellan röset och Prästgropen

1996   1998   1999   2000   2001   2002

2   5   5   8   2   11

Kategori hänsynskrävande NT

I denna kategori tar vi bara med speciellt intressanta fynd.

Stor sandlilja *Anthericum liliago*

Förekommer framförallt på södra delen av Stora alvaret och några reliktförekomster i Högsrum socken. Blomman är större och blomställningen är ogrenad vilket skiljer den från liten sandlilja *A. ramosum*. Hot mot arten är det ökade betet eftersom både nöt och får gärna betar av sandliljorna.

Hulterstad socken

Triberga alvar SO Gösslunda, ny lokal för arten med 50 exemplar.

Alvarkösa *Apera interrupta*

Växer på mosskuddar på alvarmark, varierar i antal mellan åren. Känns igen på sin vippra som har långa, hårfina borst, gräset gulnar snabbt i torkan. Under året rappor-

terades arten från Torslunda, Vickleby, Resmo, Mörbylånga och Hulterstad socknar på typiska lokaler.

Alvarmalört *Artemisia oelandica*

Ölands egen malört som man oftast ser i vegetativa mattor där de karakteristiska bladen avslöjar växten. Under året inkom 40 rapporter varav 33 var nyfynd från socknarna Torslunda, Sandby, Vickleby, Resmo, Mörbylånga, Kastlösa, Hulterstad och Segerstad. I Sandby hasselkarst växte arten i en karstspricka.

Piggistel *Carduus acanthoides*

Arten är rikligt försedd med taggar också på blomskäftet, även holkfjällen är vasst taggiga. Arten är ny på rödlistan och rapporterades från Höghälls soptipp, Högsrum socken.

Hartmansstarr *Carex hartmanii*

Arten liknar klubbstarr *C. buxbaumii*. Hos hartmansstarr är toppaxet cylindrisk med honblommor i toppen och hanblommor vid basen. Arten indikerar gammal slåttermark. Den hittades på Eriksöre strand, i Torslunda socken där Rikard Sterner rapporterade den senast 1934. I Gösslunda naturreservat hade samme man funnit arten 1916, den växte där ännu. I Lilla Horns löväng, Persnäs socken växte arten mycket rikligt.

Ölandsstarr *Carex ligERICA*

Arten skiljs från sandstarr *C. arenaria* på att jordstammen är 1,5-2 mm tjock och ledstyckena är 1-2 cm långa (på sandstarr är måtten 2-3 mm samt 1,5-3 cm). Dessutom har ölandsstarr honblommor överst i axsamlingen, sandstarr har hanblommor överst. Arten fick en ny nordgräns på Öland då den hittades vid Fagerums gamla såg, Böda socken. I Torslunda socken fanns arten på den gamla järnvägsvallen mellan Lenstad och Torp. Här växte den tillsammans med tofsäxing *Koeleria glauca* och sandsvingel *Festuca polesica*, samma trio som man finner på järnvägsvallen förbi Gårdby sandfält. Även det lilla gräset sandtimotej växte alldeles i närheten liksom flockarun.

Trubbstar *Carex obtusata*

Har endast ett ax med hanblommor överst, fruktgömmena blir uppblåsta och glänsande efter blomningen. Troligen är denna art förbisedd, den växer i Sverige framförallt på Öland. Arten hittades på Högenäs orde, Källa socken, Rönnerum malm, Högsrum socken och ost Karlevi stenkvarn, Vickleby socken.

Guckusko *Cypripedium calceolus*

Omisskännlig art som växer i fuktig lövskog ofta i bryn och gläntor. Hot mot arten är en sänkning av grundvattennivån, ökad beskuggning samt plockning och uppgräv-

ning. Vi har i dagsläget kännedom om 5 lokaler varav 4 har blommande exemplar.

Högsrum socken (första siffran efter årtalet anger antalet blommande individer, andra siffran anger antalet vegetativa individer)

1850	1993	1996	1998	1999	2000	2001	2002
finns	2+4	10+4	5+16	5+8	5+9	8+8	11+4

Småtörel *Euphorbia exigua*

Denna märkliga art uppträder som åkerogräs och på Öland mest på alvarmark. På sina lokaler är den omisskännlig och kan inte förväxlas med någon annan art. Den rapporterades från Seberneby alvar, Segerstad socken som var en ny lokal. Även på Mellstaby alvar, Segerstad socken där arten har ett tungt fäste, hittades en ny lokal.

Blåtåg *Juncus inflexus*

Till skillnad från de vanliga arterna vecketåg *J. effusus* och knapptåg *J. conglomeratus*, har blåtåg en kamrad märg. Stråna växer tätt tuvade och är grågröna. Arten har troligen gått kraftigt tillbaka på Öland. Under sommaren besöktes flera gamla lokaler i Kastlösa och Smedby socknar. Endast vid Gåssten hittades arten där den växte med ca 300 tuvor i en betesmark. Sommartorkan hade gjort att korna även betade av blåtåget.

Tofsäxing *Koeleria glauca*

Kan inte förväxlas med något annat gräs, bladen är blågröna och vippan är efter blomningen hopdragen. Som nämnts ovan hittades arten i Torslunda socken på den gamla banvallen mellan Lenstad och Torp. Detta är det första fyndet för tofsäxing på västra sidan av Öland.

Alvarstånds *Senecio jacobaea* ssp. *gotlandicus*

Skiljs från vanlig stånds *S. jacobaea* ssp. *jacobaea* på basalbladen som nästan är hela. Under året inkom rapporter från 15 lokaler varav 13 var nyfynd av arten. Rapport finns från socknarna Högsrum, Sandby, Vickleby, Resmo, Kastlösa och Hulterstad. Speciellt roligt var fyndet på Karum alvar av arten som är det första i Högsrum socknen. Annars är huvudutbredningen för arten Stora alvaret samt kuststräckan mellan Äleklinta och Jordhamn. Dessutom finns ett nutida fynd från Råpplinge socken strax öster Solliden.

Kalkkrassing *Sisymbrium supinum*

Växer tätt tryckt mot marken på stigar och annan öppen kalkrik mark. Arten är oftast liten, blommorna är kortskaftade och vita. Under 2002 inkom 39 rapporter om arten, alla nyfynd från socknarna Persnäs, Torslunda, Sandby, Vickleby, Stenåsa, Resmo, Mörbylånga, Kastlösa, Hulterstad, Segerstad, Smedby, Gräsgård och Ventlinge. Från Persnäs socken rapporterades arten från Grythamn stenbrott och Knisa mosse, annars

är det få fynd av arten utanför Stora alvaret.

Ölands Botaniska Förening

Program för september- november 2000

- Onsdag 15/11 Årets fynd.
Vi samlas som vanligt för att gå igenom den botaniska säsongen 2000.
Den som vill tar med sig pressade växter, diabilder eller rapporter om växtfynd.
Samling på Ölands Folkhögskola kl. 19.00.

***Krutbrännaren* nr. 2 / 2000**

Nya rödlistan för kärlväxter från öländsk horisont

av Ulla-Britt Andersson och Thomas Gunnarsson ..... sid 27

Presentation av Ölands nya hotarter bland kärlväxterna

av Ulla-Britt Andersson och Thomas Gunnarsson ..... sid 36

Öländska exkursionsmål - alvaret vid Ekelunda och Tornrör

av Ulla-Britt Andersson ..... sid 58

Under luppen ..... sid 61

Program ..... sid 63